

P R O T O K O L

o společné poradě delegace hlavní správy Pohraniční stráže a ochrany státních hranic ministerstva vnitra ČSSR a delegace Pohraničních vojsk Výboru státní bezpečnosti při Radě ministrů SSSR konané ve dnech 30. 10. - 5. 11. 1974

S l o ž e n í d e l e g a c í

Ze strany ČSSR

Náčelník HS PS OSH
ministerstva vnitra ČSSR
generálporučík ing. František ŠÁDEK - vedoucí delegace

Představitel skupiny administrativních orgánů ÚV KSČ
plukovník Miroslav ŠANTA

Náčelník pol. správy HS PS OSH
plukovník Josef KOCOUR

Náčelník štábu HS PS OSH
plukovník Miroslav KOTĚRA

Náčelník zpravodajské správy HS PS OSH
plukovník JUDr. František REZEK

Tajemník vojenské rady HS PS OSH
kapitán Miroslav STANĚK

Ze strany SSSR

Náčelník Pohraničních vojsk Výboru státní bezpečnosti při Radě ministrů SSSR - generálplukovník MATROSOV V. A. - vedoucí delegace

Náčelník Politického vedení pohraničních vojsk
generálmajor ŠČUR V. T.

Náčelník štábu Pohraničních vojsk
generálporučík LOBANOV V. F.

Zástupce náčelníka zpravodajské služby Pohraničních vojsk
plukovník ŠIŠLOV V. I.

Náčelník štábu vojsk západního pohraničního okruhu
generálmajor TOLKUNOV V. P.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svakku) dnem 17. 2. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Oběma delegacemi byl přijat následující program:

1. Vzájemná informace stran o plnění rozhodnutí přijatých na moskevské poradě v březnu r. 1961.
2. Výsledky činnosti obou stran týkající se ochrany státní hranice v období od května 1972 do října 1974.
3. Koordinace opatření na ochranu státní hranice na příští období.

I.

Podle prvního bodu programu po vzájemné informaci obě delegace konstatovaly, že všechna opatření uložená v protokolu z roku 1961 byla úspěšně splněna a přispěla k dalšímu zlepšení vzájemné činnosti při ochraně státních hranic.

Náčelník pohraničního oddílu, náčelník vedení Sboru národní bezpečnosti Východoslovenského kraje ČSSR a velitelé podřízených oblastí konali pravidelné pracovní schůzky o organizaci vzájemné činnosti. Vzájemná výměna informací mezi jednotlivými schůzkami sloužila k včasnému řešení vznikajících pohraničních otázek v zájmu ochrany státních hranic. Vykonaná opatření umožnila zamezit narušení státních hranic a zadržet všechny osoby, které nezákonně porušily československo-sovětskou státní hranici.

Existující telefonní spojení mezi pohraničními oblastmi obou stran dovolilo včas uskutečnit předání informací a vytvářelo potřebné podmínky pro organizaci vzájemné součinnosti.

II.

K druhému bodu programu obě delegace poznamenávají, že hraniční zmocněnci, každý na svém území, přijímali aktivní opatření k zamezení narušování hraničního režimu, v důsledku čehož množství narušení v porovnání s předcházejícím dvouletým obdobím pokleslo. Obě delegace společně konstatovaly, že všechny vznikající pohraniční otázky se uspokojivě vyřešily prostřednictvím hraničních zmocněnců v souladu se smlouvami podepsanými 30. 11. 1956 a 10. 2. 1973 v duchu plného vzájemného porozumění.

Hraniční zmocněnci zabezpečili splnění dohod předvídaných vládami obou států, o zjednodušeném přechodu státní hranice a též řešení jiných otázek souvisejících s režimem státní hranice.

Obě delegace dospěly k názoru, že vztahy na československo-sovětských státních hranicích se rozvíjejí v duchu vzájemného porozumění, přátelství, dobrého sousedství a odrážejí vztahy mezi našimi státy a národy.

III.

Podle bodu 3 společného programu obě delegace
r o z h o d l y

1. Za směry pravděpodobného postupu narušitelů státní hranice považovat:

- UBLA - BEREZNYJ - VELIKIJ
 - v poloose - zprava: ULIČ - STRIČAVA
 - zleva: DUBRINIČ - MIRČA;
- VYŠNÉ NEMECKÉ - UŽHOROD
 - v poloose - zprava: KRČAVA - DOMANINCY
 - zleva: LEKÁROVCE - PAVLOVCE
- ČIERNÁ - ČOP
 - v poloose - zprava: STRUMKOVKA
 - zleva: řeka TISA.

Na základě operativní situace náčelník mukačevského pohraničního oddílu a náčelník oddělení ochrany SH ČSSR v Košicích mohou stanovit i jiné směry pravděpodobného postupu narušitelů, o čemž vyrozumí vyšší velení.

2. Náčelník mukačevského pohraničního oddílu a náčelník oddělení ochrany státních hranic v Košicích organizují vzájemnou součinnost týkající se ochrany státních hranic, každého půl roku, na jaře a na podzim, na schůzkách konajících se střídavě na území

jednoho nebo druhého státu. Termíny schůzek se navzájem koordinují. Na základě operativní situace se schůzky mohou konat i v době mezi dohodnutými termíny.

Na těchto schůzkách náčelník mukačevského pohraničního oddílu a náčelník oddělení ochrany státních hranic v Košicích se budou navzájem informovat o operativní situaci, o plnění dříve přijatých rozhodnutí, určí na svém území opatření k zabezpečení spolehlivé ochrany státních hranic, upřesní signály pro vzájemnou součinnost mezi svými oblastmi. Řešené otázky budou uvedeny v protokolech vedených v ruském, českém nebo slovenském jazyce.

3. Velitelé všech stupňů obou stran se budou vzájemně informovat:

- o odhalení příznaků narušení státní hranice,
- o připravovaných narušeních státních hranic, zadržení narušitelů, kteří přešli z území druhé strany,
- o provedení přihraničních průzkumů a o jejich výsledcích, o lstech používaných narušiteli při přechodu státních hranic, o údajích získaných od zadržených narušitelů, které by mohly být předmětem zájmu pohraničních orgánů druhého státu.

4. Velitelé pohraničních oblastí obou stran organizují vzájemnou součinnost na státní hranici. Za tímto účelem se konají pravidelné čtvrtletní schůzky, a v případě nutnosti schůzky podle dohody náčelníka pohraničního oddílu a náčelníka oddělení OSH. Schůzky se konají pod vedením důstojníků nadřízených orgánů.

Na schůzkách se řeší následující otázky:

- upřesňují se na místě směry pravděpodobného postupu narušitelů a vzájemně se informují o způsobu ochrany státních hranic,
- určují a vzájemně se informují o organizaci ochrany státních hranic na ostatních úsecích,
- určují způsob prověrky kontrolních a signalizačních prostředků, organizaci dozoru a způsobu rychlého předání informací o narušení státní hranice,
- přijímají opatření s cílem nedopustit narušení státní hranice a jejího pohraničního režimu.

Přijatá rozhodnutí velitelé zapisují do pracovních záznamů, zanášejí je do schémat a map.

5. S cílem včasného odhalení stop a jiných příznaků narušení státních hranic budou velitelé každý na svém území přijímat opatření k tomu, aby inženýrsko-technické a kontrolní prostředky byly udržovány v dobrém stavu a též se vzájemně informovat o nových inženýrsko-technických zařízeních zřízených na hranicích a o způsobu jejich použití při ochraně státních hranic.
6. S cílem včasného odevzdání údajů o situaci si velitelé zabezpečují každý na svém území stálé telefonické spojení přes státní hranice, uvedené v příloze č. 1, které tvoří součást tohoto protokolu.

Periodičnost prověrek práce telefonního spojení určuje náčelník pohraničního oddílu a náčelník oddělení. Při zjištění poruchy spojení se budou obě strany vzájemně informovat a bezodkladně přijímat rozhodnutí k jejímu odstranění.

Velitelé oblastí disponující telefonním spojením přes SH zabezpečí obsluhu telefonních ústředěn pohraničnický, kteří ovládají jazyk druhé strany.

Náčelníkům kontrolních stanovišť obou stran dát právo uskutečnit podle situace setkání na SH k řešení následujících otázek:

- výměna informací o situaci,
- sladění práce při prověrcích dokumentů, při početných skupinách turistů a členů různých delegací přecházejících státní hranice ve speciálních vlacích nebo v autobusech,
- výměna informací o zadržení narušitelů v dopravních prostředcích a nákladech, odhalení pašovaného zboží a o lstech používaných narušiteli státní hranice a osobami provozujícími pašeráctví,
- výměna informací o zjištění nesrovnalostí u jednotlivých osob v dokumentech sloužících k přechodu státní hranice a přijetí rozhodnutí o jejich přechodu.

Uvedené otázky a načrtnutá opatření se v případě nutnosti zapisují do služebních dokumentů náčelníků pohraničních oblastí (OPK-KPP).

7. Obě delegace konstatují, že případy narušení hraničního režimu jak z jedné, tak i z druhé strany byly uspokojivě řešeny hraničními zmocněnci, kteří v budoucnu budou přijímat nutná opatření určená k zamezení narušení hraničního režimu a vzájemně se informovat o opatřeních provedených v této oblasti.
8. Obě delegace se dohodly, že zjednodušený přechod občanů SSSR a ČSSR přes československo-sovětskou hranici se bude uskutečňovat i v budoucnu v souladu s dohodnutými pravidly, zařazenými do přílohy č. 2, která tvoří součást tohoto protokolu.
9. Obě delegace se dohovořily, že za účelem operativního řešení jednotlivých dílčích otázek týkajících se taktiky činnosti pohraničních vojsk, využití sil a prostředků ochrany SH, použití nových technických prostředků a též pro řešení jiných konkrétních otázek si obě strany budou navzájem vyměňovat skupiny důstojníků a specialistů a jednotlivé důstojníky a specialisty pro výměnu zkušeností.

Delegace obou stran poznamenaly, že rokování společné porady proběhlo v atmosféře přátelství a vzájemného porozumění a vyjadřují přesvědčení, že společná realizace opatření uložených v protokolu bude sloužit k dalšímu upevnění ochrany československo-sovětské státní hranice a k zachování jejího režimu.

Delegace se dohovořily, že následující porada se bude konat v třetím čtvrtletí 1976.

Protokol podepsaný 6. března 1961 v Moskvě pozbývá platnost ode dne podpisu tohoto protokolu.

Tento protokol je vyhotoven ve dvou exemplářích, každý v českém a ruském jazyce, přičemž oba texty mají stejnou platnost.

Vedoucí československé delegace
náčelník hlavní správy Pohraniční
stráže a ochrany státních hranic
ministerstva vnitra ČSSR
genpor. ing. František ŠÁDEK
podpis

5. listopadu 1974

Vedoucí sovětské delegace
náčelník Pohraničních vojsk
Výboru státní bezpečnosti při
Radě ministrů SSSR
genplk. MATROSOV V. A.
podpis

5. listopadu 1974

S E Z N A M

míst, mezi kterými je zřízeno telefonní spojení přes česko-slovensko-sovětskou hranici

ČSSR

SSSR

1. NOVOSEDLICE	-	NOVÁ STUŽICA
2. ULIČ	-	KŇAGININA
3. UBLA-ULIČ	-	VELIKYJ BEREZNYJ
4. BEŇATÍNA	-	NOVOSELICA
5. VYŠNÉ NEMECKÉ	-	UŽHOROD
6. VELKÉ SLEMENCE	-	KOMAROVCY
7. MAŤOVCE	-	KOMAROVCY
8. ČIERNA NAD TISOU	-	ČOP

P R A V I D L A

zjednodušeného přechodu občanů SSSR a ČSSR přes státní hranici platí v těchto případech:

1. Hraniční zmocněnci obou stran povolují přechod státní hranice ve zvláštních případech občanům ČSSR a SSSR trvale žijících v místech (dle seznamu), která se nacházejí ve vzdálenosti 4 - 6 km od průběhu státní hranice.
2. Opodstatněným důvodem pro obdržení povolení pro přechod státní hranice je:
 - a) úmrtí blízkých příbuzných;
 - b) svědectví blízkým příbuzným, při příležitosti rodinných slavností - svatba, narozeniny;
 - c) těžká choroba blízkých příbuzných, když návštěva u nich nezpůsobí nakažení nebezpečnou infekční chorobou;
 - d) živelné pohromy, nešťastné náhody, které postihly blízké příbuzné;
 - e) poskytnutí neodkladné pomoci, když ji nemocný (poškozený) nemůže rychle dostat na svém území.

Poznámka: Pod blízkými příbuznými se rozumí otec, matka, muž, žena, bratr, sestra.

3. Otázky spojené s obdržením povolení na zjednodušený přechod státní hranice se zkoumají v následujícím pořadí:

Občané ČSSR a SSSR, kteří dostali pozvání od příbuzných žijících trvale v pohraničních oblastech druhého státu, oznámení o jejich úmrtí a nebo v jiných odůvodněných případech se obrátí na svůj nejbližší útvar se žádostí o povolení k přechodu státní hranice. Hraniční zmocněnec nebo jeho zástupce informovaný o jeho žádosti si ověřuje věrohodnost v ní uvedených důvodů prostřednictvím hraničního zmocněnce druhé strany nebo jeho zástupce, a když nemá námítky, povolí přechod státní hranice, nebo žádost zamítne.

S přijatým rozhodnutím vyrozumí Pohraniční stráž žadatele a dá nutnou směrnicí veliteli pohraničního obvodu v prostoru, ve kterém je hraniční přechod povolen.

Rozhodnutí o povolení přechodu přes hranici má být přijaté co možno v nejkratším termínu po obdržení žádosti.

4. Přechod přes hranice uskutečňují příslušníci Pohraniční stráže obou stran po dobu dne jednou nebo dvakrát za týden, kromě bezodkladných případů na stanovených místech a na základě dokumentů potvrzujících totožnost (pas, nebo potvrzení místních orgánů státní moci s fotografií, ve kterém udává místo bydliště legitimujícího se), a nebo rozhodnutími vydanými příslušnými představiteli Pohraniční stráže obou stran. V případě, že fotografie na potvrzení chybí, musí být na rozhodnutí povolení přechodu státní hranice. Děti do věku 16 let (pro sovětské občany) přecházejí státní hranici jen s rodiči a za podmínky, že jejich jména jsou zaznamenána v rozhodnutí o povolení k přechodu státní hranice.

5. Místa přechodu státních hranic určit:

1. UBLA	-	MALYJ BEREZNYJ
2. VYŠNÉ NEMECKÉ	-	UŽHOROD
3. VELKÉ KSPUŠANY	-	PAVLOVO
4. VELKÉ SLEMENCE	-	SOLONCE

Ve výjimečných případech vycházejících z okolností a z místa pobytu příbuzných hraniční zmocněnci obou stran a nebo jejich zástupci po vzájemné koordinaci mohou povolit jednorázový přechod státní hranice i mimo místa stanovená pro přechod.

6. Přejezd státní hranice dopravními prostředky, automobily, motocykly a jinými druhy dopravních prostředků se zakazuje.
7. Doba pobytu na vymezeném území druhého státu nesmí u občanů obou států přesáhnout 7 dnů. Ve zvláštních případech může být tato doba se souhlasem hraničních zmocněnců prodloužena. Když se občan, který je na území druhého státu, na základě rozhodnutí o zjednodušeném přechodu státních hranic nevrátí na území domovského státu ve stanovené době, pohraniční orgány toho státu, na jehož území se občan nachází, přijímají neodkladná opatření k jeho vyhledání a odeslání na území jeho domovského státu.

8. Evidence osob, které přešly na území druhého státu na základě rozhodnutí o zjednodušení přechodu státních hranic, se vede v dokumentaci hraničních zmocněnců a u pohraničních útvarů s těmito údaji: rodina, jméno otce, jména ostatních členů rodiny, data narození, místo bydliště, místo určení a jméno osoby, kterou navštíví, cíl, za kterým jde, datum odchodu, doba pobytu, na základě jakých dokumentů přechází státní hranici, poznámky o návratu.
9. Občané státu, kteří přešli na území jiného státu, se musí v průběhu 24 hodin přihlásit do evidence místních orgánů státní moci v místě bydliště příbuzných a při návratu se z evidence odhlásit.
10. Při přechodu hranice v rámci zjednodušeného přechodu státních hranic je občanům dovoleno vzít si s sebou osobní věci potřebné po dobu pobytu na území druhého státu a malé dárky určené pro příbuzné, jakož i dárky, které dostali od příbuzných. Prohlídku věcí provádějí pohraniční orgány na přechodech stanovených každou stranou.
11. Občané státu, kteří porušili pravidla platící pro pobyt v jiném státě, se předají pohraničním orgánům s informací o příčinách jejich předčasného návratu.
12. Při vzniku epidemiologické a nebo epizootické situace v pohraničních oblastech jedné nebo druhé strany a též při přechodu na zesílenou ochranu státní hranice hraniční zmocněnci po vzájemné dohodě mohou dočasně přerušit přechod přes hranice zjednodušeným způsobem. Hraniční zmocněnci obou stran jsou povinni provádět vysvětlovací činnost mezi obyvateli pohraničních obcí, o přechodu státní hranice a chování občanů v určené oblasti druhého státu. Právo zjednodušeného přechodu státních hranic využívají občané SSSR a ČSSR žijící v následujících místech:

1. UBLA	2802	27. JENKOVCE	3288
2. DUBRAVA	1600	28. SEJKOV	9490
3. BREZOVEC	2400	29. ORECHOVÁ	9890
4. MICHAJLOV	2098	30. ZÁHOR	8888
5. KLENOVÁ	2498	31. PINKOVCE	8686
6. RUSKÁ VOLOVÁ	2498	32. BEŽOVCE	8884

7. KAĽNÁ ROZTOKA	2696	33. MKAROVCE	8684
8. KOLBASOV	3002	34. KOŇUŠ	0492
9. ULIČ	2603	35. TAŠUJA	9286
10. ULIČSKÉ-KRIVÉ	2804	36. KRISTY	9486
11. RUSKÝ FOTOK	3202	37. VOJNATINA	0090
12. NOVÁ SEDLICA	3610	38. BAJANY	8682
13. ZBOJ	3408	39. MATOVCE	8284
14. INOVCE	1098	40. KAPUŠANSKÉ VOJKOVCE	8282
15. RUSKÝ HRABOVEC	1498	41. VEŠKOVCE	8080
16. BEŇATINA	0896	42. VEĽKÉ KAPUŠANY	8078
17. PODHOROĎ	1094	43. PTRUKSA	7284
18. PETROVCE	9896	44. VEĽKÉ SLEMENCE	7484
19. HUSÁK	9694	45. RUSKÁ	7684
20. KOROMLA	9834	46. BUDINCE	7882
21. KOLIBABOVCE	9892	47. KAPUTANSKÉ KLAČANY	7880
22. PRIEKOPA	0292	48. ČIERNA	6682
23. PORUBKA	0092	49. ČIERNA NAD TISOU	6680
24. VYŠNÉ NEMECKÉ	9292	50. BOŤANY	6880
25. NIŽNÉ NEMECKÉ	9090	51. MALETRAKANY	6282
26. KRČAVA	9492	52. VEĽKÉ TRAKANY	6280
53. BIEL	6478	70. NOVOSELICA	0604
54. BAČKA	6876	71. KAMENICA	9602
55. CHOLMEC	6274	72. NEVICKOJE	9402
56. NOVÁ STUŽICA	3416	73. SUCHAJA	9296
57. STARÁ STUŽICA	3218	74. HUTA STREDNÁ	9098
58. STRIČAVA	2608	75. ONKOVCY	9098
59. KŇAGININA	2610	76. DOMANINCY	9086
60. TOMA ŠINA	2206	77. UŽHOROD	
61. ZABROĎ	2006	78. ČERVENICA	9092
62. DUBKA	2006	79. GALAGURY	9092
63. VEĽKÝ BEREZNÝ	1806	80. GRAGOUINA	8892
64. MALÝ BEREZNÝ	1406	81. BOZOŠ	8692
65. ZAVOSINA	1402	82. STOROŽNICA	8690
66. MIRČA	1006	83. TARNOVCY	8490

67. DUBRINIČ	0808	84. PRIKORDONNOJE	8288
68. ZARIČENO	0410	85. ŠIŠLOVCY	8288
69. PEREČIN	0008	86. GALOČ	8088
		87. PAVLOVO	8286
		88. DEREVCY	8286
		89. KOMAROVCY	7686
		90. SOLONCY	7686
		91. ČIGETIJE	7288
		92. STRUMKOVKA	7490
		93. CEGLOVKA	7290
		94. SOLOMONOVO	6686
		95. STRÁŽ	6886
		96. ČOP	

ARCHIV BEZPEČNOSTNICH SLOVEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.